

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

5 november 1996

ONTWERP VAN DECREET

**tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie
voor het verstrekken van risicodragend kapitaal**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het strategisch vernieuwingsbeleid

De Vlaamse economie is in volle mutatie. Onder invloed van de mundialisering van de economie en de technologische ontwikkeling, worden onze ondernemingen geconfronteerd met een intense concurrentie. Dit leidt voortdurend tot een verschuiving van marktposities waarbij oude concurrentievoordelen uitgehold worden, maar waarbij tevens nieuwe concurrentievoordelen gecreëerd worden. In deze snel veranderende omgeving moeten bedrijven actief en permanent zoeken naar vernieuwing en verandering.

De Vlaamse regering wil dit vernieuwings- en veranderingsproces ondersteunen en aanmoedigen. Enkel op deze manier kan de werkgelegenheid in Vlaanderen op lange termijn worden gevrijwaard. Het strategisch vernieuwingsbeleid wil de toekomst van Vlaanderen veilig stellen door de Vlaamse economie te vernieuwen. Dit strategisch vernieuwingsbeleid moet er ten eerste toe leiden dat er meer projecten geconcipeerd worden en ten tweede moet dit beleid de succesvolle uitvoering van projecten bevorderen.

Risicokapitaal is één van de hoekstenen van dit strategisch vernieuwingsbeleid omdat risicokapitaal de dynamiek in het economisch weefsel versterkt. In het algemeen wordt risicokapitaal ter beschikking gesteld in een strategische levensfase van de onderneming. Zo is bijvoorbeeld risicokapitaal essentieel voor startende en groeiende ondernemingen, maar ook voor bestaande ondernemingen die nieuwe innovatieve activiteiten willen doorvoeren met als doel zich te herpositioneren op de markt.

Nood aan neutraal risicodragend kapitaal

Het Vlaamse bedrijfsleven opereert in een financiële omgeving die op een aantal vlakken fundamenteel verschilt van deze in de ons omringende landen. Dit is zeker het geval voor de markt van het risicodragend vermogen. Het ontbreken van een voldoende ruime kapitaalmarkt is te verklaren door zowel aanbod- als vraagfactoren.

Hoewel er in België veel gespaard wordt, blijft de doorstroming van deze spaarmiddelen naar de ondernemingen beperkt. Belgen investeren al te makkelijk in risicovrije staatsobligaties en verschaffen de economie op die manier te weinig zuurstof om te groeien. Een tweede verklaring voor het beperkte aanbod van risicokapitaal, is het ontbreken van voldoende fondsen bij institutionele beleggers.

In Nederland, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Zweden spelen institutionele beleggers een veel grotere rol bij het ter beschikking stellen van risicodragend vermogen aan ondernemingen dan dit in Vlaanderen tot op vandaag het geval is. In Vlaanderen is het marktmechanisme vooral gebaseerd op een familiaal kapitalisme en op een systeem van referentie-aandeelhouders. De "ontwikkeling" van het institutionele kapitalisme in Vlaanderen heeft vele complexe oorzaken. Zo is er ondermeer ons pensioenstelsel dat, omwille van de specifieke reglementering, de ontwikkeling van institutionele beleggers niet heeft bevorderd. In Nederland daarentegen hebben de pensioenfondsen (bijvoorbeeld het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds) een grote rol gespeeld bij het ter beschikking stellen van risicodragend vermogen.

Maar ook langs de vraagzijde bestaan er hinderpalen. Uit angst voor het verlies van zeggingsmacht, wensen sommige ondernemingsleiders immers hun kapitaal niet open te stellen voor externe financiers. Een familiale of een referentie-aandeelhouder zal immers aarzelen een beroep te doen op nieuw risicodragend vermogen om de expansiestrategie van de ondernemingen te financieren als daardoor ook de zeggingskracht over de onderneming dreigt te veranderen.

Hoewel het familiale kapitalisme en het stelsel van het referentie-aandeelhouderschap in Vlaanderen vele sterke ondernemingen hebben voortgebracht, hebben de ondernemingen in Vlaanderen een bron van neutraal risicodragend vermogen nodig om vernieuwingsstrategieën te financieren. Door te participeren in het aandeelhouderschap van de onderneming, zorgt deze vorm van kapitaal voor de verruiming van de kapitaalsbasis van de onderneming, zonder de bestaande aandeelhoudersverhoudingen in vraag te stellen. In een aantal van de ons omringende landen vinden expansiegerichte ondernemingen dit neutrale kapitaal ofwel op de beurs ofwel bij de institutionele beleggers. Zowel het één als het ander zijn in België onvoldoende ontwikkeld. De minder sterke ontwikkeling van het institutionele kapitalisme vormt een structurele tekortkoming van onze kapitaalmarkt die een ern-

stige handicap oplevert voor de Vlaamse ondernemingen in de verschillende fasen van hun levenscyclus.

Nood aan risicokapitaal voor KMO's

Naast de zuivere institutionele beleggers (banken, verzekeringen, pensioenfondsen,...) en de beurs, zijn ook participatiemaatschappijen of investeringsmaatschappijen een bron van neutraal risicodragend vermogen. Participatiemaatschappijen treden immers op als risicokapitaalverschaffers op tijdelijke basis zonder de controle over de betrokken onderneming na te streven. Maar ook de markt van deze investeringsmaatschappijen is in België niet zo ontwikkeld als in andere landen. Zo investeerde de Belgian Venturing Association in 1995 4,3 miljard frank in honderd tweeëndertig (132) bedrijven. Dit bedrag ligt gevoelig lager dan bijvoorbeeld in Angelsaksische landen, die een traditie op dit vlak hebben.

Het aandeel van de investeringsmaatschappijen uit de publieke sector is belangrijk doch daalde van 41,6 % in 1994 naar 35 % in 1995 voor wat de geïnvesteerde bedragen betreft. Inzake aantal investeringen daalde diens aandeel zelfs van 72 % tot 32 %.

Opnieuw nemen de investeringen in groeibedrijven het leeuwendeel voor zich, met maar liefst meer dan 3,8 miljard of 89,5 % van het totaal. De financiering van de starters daalde in 1995 tot 240 miljoen of 5,6 % van het totaal (in 1994 bedroeg dit nog respectievelijk 547 miljoen en 12,8 %). De seed money investeringen daalden zelfs tot een bijna onbestaand niveau van 5,8 miljoen of 0,1 %. In 1994 haalde men in België nog 47,7 miljoen of 1,1 %. Ook de buy-out activiteit kende een opmerkelijke daling van 490 miljoen (11,5 %) tot 205 miljoen (4,8 %).

Zowat 1,3 miljard of 31 % van de investeringen gebeurde in productiebedrijven (23,1 % het jaar voordien). Men noteerde een opmerkelijke stijging van investeringen in chemische bedrijven (410 miljoen of 9,6 % in 1995 t.o.v. slechts 3 miljoen of 0,1 % het jaar voordien) en constructiebedrijven met liefst 596 miljoen investeringen of 13,9 % in 1995 t.o.v. 135 miljoen of 3,2 % het jaar voordien. De andere belangrijke sectoren in 1995 waren consumptiegoederen met 597 miljoen (13,9 %), biotechnologie met 388 miljoen (9 %) en andere diensten met 387 miljoen (9 %). Een opmerkelijke verschuiving deed zich anderzijds nog voor in de

sector van financiële diensten waar de investeringen terugvielen van 580 miljoen (13,6 %) in 1994 tot 29 miljoen (0,7 %) in 1995.

De participaties in kleinere, groeiende ondernemingen is dus beperkt. KMO's blijken zelden in aanmerking te kunnen komen voor deze externe bronnen van risicokapitaal. Een marktimperfectie leidt er immers toe dat de markt voor het risicokapitaal minder toegankelijk is voor kleine ondernemingen dan voor grote ondernemingen. Kapitaalverschaffers achten het risico in kleinere ondernemingen dikwijls te groot en verkiezen te beleggen in grotere, minder risicovolle ondernemingen.

Nochtans is risicodragend vermogen een noodzaak voor het opstarten en de groei van kleine en middelgrote ondernemingen. Momenteel is het gebrek aan risicodragend kapitaal één van de oorzaken van de geringe solvabiliteit (het gebrek aan eigen vermogen) bij de Vlaamse KMO's. Daarom doen KMO's vaak een beroep op vreemd vermogen, waardoor zij geconfronteerd worden met vaste financiële lasten en niet over een voldoende buffer beschikken om schommelingen in hun bedrijfsresultaten op te vangen. Een te hoge schuldgraad of een onvoldoende kapitaalsbasis kunnen de lange termijnstrategie van de onderneming dwarsbomen en haar levenskansen beknotten.

Daarom is de versterking van het eigen vermogen zo belangrijk voor kleine en middelgrote ondernemingen. Risicokapitaal is hiervoor één van de mogelijkheden. Andere bronnen van eigen vermogen zijn winstreservering, de private emissie van effecten of het beroep op de publieke kapitaalmarkt. Dikwijls zijn deze bronnen echter afgesloten. Startende en sterk groeiende ondernemingen maken eerst een fase door waar weinig of geen winst wordt gemaakt en winstreservering bijgevolg onmogelijk is. Het strakke reglementaire karakter verhindert dan weer het beroep op de openbare kapitaalmarkt.

Garantieregeling

Rekening houdend met het feit dat Vlaanderen een groot aantal KMO's telt en dat KMO's een onvervangbare rol in de vernieuwing en groei van de economie spelen, is het noodzakelijk dat het verschaffen van risicodragend vermogen aan KMO's aangemoedigd wordt.

De Vlaamse regering beschikt over een aantal hefbomen en wenst met onderhavig decreet een initia-

tief te ontwikkelen dat dit gebrek aan institutioneel kapitaal gedeeltelijk moet kunnen ondervangen. Hierbij moet evenwel worden onderlijnd dat de correctie van de structurele tekortkomingen van onze kapitaalmarkt voornamelijk door federaal wetgevend ingrijpen zal moeten gebeuren. Tegelijkertijd wil de Vlaamse regering door dit initiatief vooral een sfeer creëren waardoor ideeën en projecten uit het bedrijfsleven gemakkelijker hun weg vinden naar de markt van het risicokapitaal. Door aan de weg van het risicokapitaal te timmeren, wenst de Vlaamse regering de vernieuwing van de Vlaamse economie te stimuleren en aan te moedigen.

Naar Nederlands voorbeeld stelt de Vlaamse regering voor een specifiek instrument uit te bouwen om aan de behoefte van de KMO's inzake risicokapitaal tegemoet te komen. In Nederland bestaat sinds 1981 het stelsel van "Garantieregeling particuliere participatiemaatschappijen". Het systeem omvat een overheidswaARBORG ten belope van 50 percent op participaties in of achtergestelde leningen aan KMO's, verstrekt door privé-fondsen of financiële instellingen.

Voorgesteld wordt in Vlaanderen de uitwerking van dit systeem toe te vertrouwen aan het Vlaams Waarborgfonds. Dit Fonds zal bijgevolg naast waarborgen op investeringskredieten ook waarborgen kunnen verlenen aan strategische participaties door investeringsmaatschappijen.

Indien investeringsmaatschappijen risicodragend kapitaal of achtergestelde leningen ter beschikking stellen van ondernemingen met maximaal 100 werknemers, voorziet de garantieregeling dat zij bij een negatieve evolutie (faling, ...) een deel van de investering kunnen recupereren via het Waarborgfonds. De verliezen zullen worden verrekend via het expansiefonds voor kleine ondernemingen.

Belangrijk is het marktconforme karakter van deze regeling, omdat slechts een gedeelte van het potentiële verlies gewaarborgd wordt. Het is immers niet de bedoeling van de overheid om het volledig risico over te nemen. De privé-sector moet ook zijn verantwoordelijkheid opnemen en de privé-sector is beter dan de overheid in staat de werkelijke risico's te beoordelen.

Het streven is nog in 1996 te starten met een experiment waarbij enkel strategische participaties onder de toepassing van de garantieregeling zullen vallen (technologische bedrijven, bedrijven met hoge toegevoegde waarde, bedrijven in nieuwe sectoren, ...) en het globaal participatieplafond niet

boven 400 miljoen frank kan gaan. Na 1996 zal het systeem zonder plafonnering werken. Door de zware procedure om van voorontwerp en ontwerp van decreet tot het eigenlijk decreet te komen zal voormelde niet worden gerealiseerd.

Door in principe alle erkende instellingen en investeringsfondsen bij dit systeem te betrekken, verschilt het fundamenteel van het federale Participatiefonds dat daarenboven de toekenning van obligatieleningen en het nemen van rechtstreekse participaties (behalve ALW, GAL, overdrachtfonds) diende stop te zetten omwille van onvoldoende opvolging van de genomen risico's. Met dit element wordt daarom terdege rekening gehouden in onderhavig decreet, dat evenwel iets meer voorkeur laat blijken voor de zuivere participatie dan voor de achtergestelde lening.

Budget

Tijdens de begrotingsbesprekingen 1996 werd het voorstel van waarborgregeling als nieuw initiatief weerhouden door de Vlaamse regering. Ondermeer de positieve houding van de Inspectie van Financiën droeg hiertoe bij.

In de begroting 1996 werd 40 miljoen frank verliesfinanciering voorzien. Het uitgangspunt van dit voorstel echter was het waarborgen van de participaties en de achtergestelde leningen zelf. Zo werd toen volgende voorlopige budgettaire benadering als uitgangspunt weerhouden :

risico-kapitaal :	800 miljoen fr
gewaarborgd kapitaal :	400 miljoen fr (max. 20 x 20)
verlies 1° jaar (10 %) :	40 miljoen fr (begroting '96)
verlies 2° jaar (25 % van saldo) :	90 miljoen fr
verlies 3° jaar (25 % van saldo) :	67,5 miljoen fr

In de hypothese dat jaarlijks eenzelfde aantal nieuwe projecten wordt opgestart, geeft dit gecumuleerd :

1° jaar :	40 miljoen fr
2° jaar :	130 miljoen fr
3° jaar :	197,5 miljoen fr

De Vlaamse regering engageerde zich met de begroting 1996 als het ware enkel voor een eerste proefjaar.

Bij de uitwerking van bijgaande ontwerpreglementering werd, na overleg met de sector van het risicokapitaal, afgestapt van het idee van een waarborgverlening voor de hoofdsom en werd geopteerd voor een gewaarborgde deelname in het verlies. Dit brengt een nieuwe budgettaire benadering teweeg voor het Vlaamse Gewest. Ook in deze regeling wordt het plafond (20 miljoen fr/project) aangehouden.

De parameters van deze nieuwe regeling zijn :

theoretisch voorbeeld, dat tracht de praktijk zo dicht mogelijk te benaderen :

risicokapitaal :

- in jaar 1 wordt 400 miljoen frank potentieel gewaarborgd ; de markt kan meer kapitaal verstrekken doch voor de latere verliesafrekening komt slechts 400 miljoen frank. in aanmerking ;
- vanaf jaar 2 komt er elk jaar 100 miljoen bij ;

globale slaagkans van 50%, onderverdeeld :

- 1° jaar : 5 % verlies
- 2° jaar : 20 % verlies
- 3° jaar : 15 % verlies
- 4° jaar : 5 % verlies
- 5° jaar : 5 % verlies

verliesgarantie :

- 1° jaar : 30 %
- 2° jaar : 40 %
- 3° jaar : 50 %
- 4° jaar : 50 %
- 5° jaar : 50 %.

Dit geeft de volgende budgettaire weerslag, waarbij geen rekening werd gehouden met eventuele intresten, kosten en verrekening van ontvangen bijdragen en enkel werd uitgegaan van het luik participaties.

	Potentieel verlies '96	'97	'98	'99	'00
Jaar 1 (400)	20,0	80,0	60,0	20,0	20,0
garantietussenkomst in hoofdsom	6,0	32,0	30,0	10,0	10,0
Jaar 2 (500)	/	25,0	100,0	75,0	25,0
garantietussenkomst in hoofdsom		7,5	40,0	37,5	12,5
Jaar 3 (600)	/	/	30,0	120,0	90,0
garantietussenkomst in hoofdsom			9,0	48,0	45,0
Jaar 4 (700)	/	/	/	35,0	140,0
garantietussenkomst				10,5	56,0
Jaar 5 (800)	/	/	/	/	40,0
garantietussenkomst					12,0
Budgetbehoeften in hoofdsom	6,0	39,5	79,0	106,0	135,5
Optrekken beheersovereenkomst voor opvolgingstaak	4,0	8,0	8,0	8,0	8,0
	10,0	47,5	87,0	114,0	143,5

Vanuit de sector werd ons gemeld dat de uitgangspunten eerder optimistisch zijn gelet op het feit dat deze regeling zich richt naar overwegend risicoparticipaties, wat meteen ook zijn invloed zal hebben op voormeld budgettaire uitgangspunt. Anderzijds gaat het berekeningsniveau uit van theoretische maxima-bedragen en vermoedelijk niet van de exacte marktbehoefte, wat opnieuw een (positieve) budgettaire impact kan hebben.

Met betrekking tot het begrotingsaspect zal in de beleidsuitvoering uiteraard binnen de totale vastleggingsmachtiging van het FEERR-KO worden gewerkt, zo niet zal de onderhavige reglementering worden verstrengd.

Bij de begrotingsopmaak 1997 werd uitgegaan van volgend principe gelet op de vertraging dat het garantiemechanisme heeft opgelopen en de reeds toegewezen middelen 1996 : de theoretische verliesafrekening voorzien in de memorie van toelichting wordt als basis weerhouden voor inschrijving in de respectievelijke begroting met verrekening van de reële verliesafrekening elk volgend begrotingsjaar. Op die manier wordt een beperkt verliesrisico gestimuleerd en blijft het systeem zeker budgettair beheersbaar.

Adviezen

Onderhavig ontwerp van decreet werd als voorontwerp principieel aanvaard door de Vlaamse regering in zitting van 6 maart 1996, na advies van de Inspectie van Financiën d.d. 12 februari 1996 en het begrotingsakkoord van 04.03.96.

D.d. 10 april 1996 formuleerde de SERV zijn advies desbetreffend. De Vlaamse regering verwerkte dit advies in het voorontwerp in zijn vergadering van 30 mei 1996. Vervolgens gaat de algemene benadering van de SERV, de detailopmerkingen werden grotendeels geïntegreerd in de artikelen.

"De SERV is van oordeel dat de financiële basis voor de bedrijven en meer in het bijzonder voor de KMO's moet verstevigd worden. Zowel bij het starten van een bedrijf, bij de financiering van de groei en bij de overdracht van een onderneming moet een voldoende financiële basis bijdragen tot het instandhouden en groeien van de werkgelegenheid.

Vooraf KMO's hebben minder toegang tot de markt van het risicodragend kapitaal omdat aan-

bod en vraag van kapitaal van dit marktsegment mekaar blijkbaar minder gemakkelijk vinden.

De SERV meent dat het voorliggend ontwerp van decreet kan bijdragen tot een versterking van het vermogensdraagvlak van de ondernemingen en van de werkgelegenheid in Vlaanderen en tot het opheffen van de marktimperfectie van het risicokapitaal voor KMO's.

Tevens verwijst de SERV naar het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord van 14 maart 1996.

Anderzijds drukt de SERV ook regelmatig zijn bezorgdheid uit dat het voorliggend ontwerp op bepaalde vlakken al te selectief zou kunnen uitvallen waardoor goede projecten niet aan bod zouden kunnen komen. Zij beklemtonen meermaals dat de maatregel niet mag gehypothekeerd worden."

Eind april en begin juli 1996 werd in overleg met de Europese Commissie, Directoraat-Generaal IV-Concurrentie, vastgesteld dat het toenmalige voorontwerp van decreet kon ingepast worden in de zogenaamde "de minimis"-faciliteit (EU-publicatieblad 68 van 06.03.96) waardoor de lopende aanmeldingsprocedure in toepassing van artikelen 92 en 93 van het EG-verdrag verviel. Evenwel diende dit element geïntegreerd te worden in het decreet zelf alsook was het noodzakelijk om marktconform te kunnen werken rekening te houden met de referentierentevoet toegekend aan de lidstaat.

De Raad van State werd op 21 juni 1996 verzocht advies te verlenen omtrent het voorontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicodragend kapitaal. De afdeling wetgeving, eerste kamer, bracht op 10 oktober 1996 advies uit. Met de tekstuele legistieke bemerkingen werd ten volle rekening gehouden.

Wat betreft enkele inhoudelijke opmerkingen dient volgende te worden gesteld :

- bevoegdheid, 1.3. : het element "hulp aan ondernemingen" heeft hier geen betekenis vermits de EU-Commissie deze regeling als ressorterend onder de "de minimis"-faciliteit beschouwt ;
- bevoegdheid, 2.2. : het Vlaams Waarborgfonds is niet opgericht in de schoot van de toenmalige federale NKBK, doch is werkzaam op basis van een tijdelijk en driejaarlijks te herzien beheerscontract bij de Publiekrechtelijke NV Beroeps-

krediet, een instelling behorend tot de privatiseringsenveloppe van de Federale regering.

- algemene opmerkingen 2 : De opmerking tot codificatie van de economische expansiewetten is inhoudelijk en juridisch zeker te verdedigen. Anderzijds zal bij de eeuwwisseling, n.a.v. de wijziging van het EU-doelstellingengebiedenbeleid en de structuurfondsen, vermoedelijk een sterke heroriëntering van de expansiewetgeving zich opdringen. Tevens leidt codificatie opnieuw tot zeer zware aanmeldingsprocedures bij de EU.
- algemene opmerkingen 3 : De Vlaamse regering streeft ernaar wat betreft de definities kleine, middelgrote en grote ondernemingen de aanbevelingsbeslissing van de EU-Commissie van 7 februari 1996 maximaal na te leven. Dit gebeurt eveneens in onderhavig ontwerp van decreet. Het is evenwel verrassend te noemen dat de Raad van State voor de criteria inzake tewerkstelling en omzet-balanstotaal refereert naar federale wetgevingen of besluiten die niet gehouden zijn tot toepassing van de EU-ondernemingsdefiniëring.
- bijzondere opmerkingen : werden verwerkt in de artikelen van het voorliggend ontwerp.

Tenslotte verkreeg het eigenlijke ontwerp van decreet het Taaladvies d.d. 23.10.96.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 2

Artikel 2 bevat een aantal definities die o.a. duidelijk maken welke ondernemingen als begunstigde kunnen worden weerhouden, welke instellingen risicokapitaal kunnen verstrekken en wat wordt verstaan onder risicokapitaal. Als ondernemingen komen zowel natuurlijke personen, eenmanszaken en vennootschappen in de vorm van een handelsvennootschap in aanmerking. Gevestigd zijn of zich vestigen in het Vlaamse Gewest is een noodzaak. Tevens moeten zij aan alle wettelijke ver-

plichtingen voldoen willen zij kunnen genieten van onderhavige regeling.

Artikel 2, 2° moet in die zin worden begrepen dat participatiemaatschappijen geen zuivere holdings kunnen zijn van een industriële groep, minstens 50 % van hun actief uit financiële activa moet bestaan en zij zich richten naar niet-verbonden ondernemingen. Erkende financiële en kredietinstellingen, verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen, het beleggingswezen en hun filialen kunnen slechts onder artikel 2, 2° vallen indien hun activiteit zich voornamelijk op het terrein van risicokapitaalverstrekking situeert.

Wat de achtergestelde leningen betreft, wordt bewust geen onderscheid gemaakt tussen converteerbare obligatieleningen of deze met warrants. Weliswaar zal via een uitvoeringsbesluit het begrip samenloop duidelijk worden gedefinieerd om de problemen zoals die nu bestaan tussen de regionale waarborgfondsen en het Participatiefonds te voorkomen. De specifieke houding m.b.t. de zaakvoerder(s) en vennoten zal in de leningsakte worden opgenomen.

Met het oog op het bekomen van de juiste draagwijdte van elke definitie kan de Vlaamse regering nog steeds aanvullende voorwaarden opleggen.

Artikel 3

Dit artikel regelt de toekenning van een waarborg voor het verstrekken van risicodragend kapitaal door middel van :

- een participatie ;
- een achtergestelde lening.

Het is zeker niet de bedoeling een instrument te creëren voor kleine en middelgrote bedrijven in moeilijkheden. Doelstellingen en projectgebondenheid zijn een vereiste.

Bedrijfsovernames om louter financiële of marktredenen zijn uitgesloten.

Paragraaf 1 specificeert nogmaals de doelstellingen van de Vlaamse regering inzake projecten die zij wenst te ondersteunen.

Naast starters gaat bijzondere aandacht naar de opvolgingsproblematiek, de versterking van het familiaal kapitaal in nog typische familiale KMO's, het innovatie- en strategisch vernieuwingsbeleid

kracht bij te zetten, het stimuleren van investeringen in de telematica, value added services, call centers enz.

Paragraaf 2 verduidelijkt enerzijds nogmaals de definiëring van in aanmerking komende ondernemingen en beperkt anderzijds het toepassingsveld door de binding met de expansiewetgeving en -richtlijnen.

Zo is het duidelijk dat de onderneming minimaal aan volgende voorwaarden zal moeten voldoen en dit op geconsolideerde basis :

- 1° niet meer dan 100 personen tewerkstellen ; deze tewerkstelling kan worden berekend hetzij aan de hand van een RSZ-atteest met vermelding van het aantal gepresteerde arbeidsdagen en de arbeidsregeling. Het totaal aantal werkdagen gepresteerd gedurende de laatste vier kwartalen vóór het kwartaal waarin de aanvraag wordt ingediend, wordt gedeeld door het getal 251 (ofwel 303 indien in de onderneming 6 dagen per week wordt gewerkt). Anderzijds kan de wijze van berekening eveneens geschieden aan de hand van criteria vastgesteld in het koninklijk besluit van 04 augustus 1996 betreffende de sociale balans.
- 2° een jaaromzet hebben van ten hoogste 40 miljoen ECU of een balanstotaal van maximaal 27 miljoen ECU. De jaaromzet en het balanstotaal betreffen de optelling (_ consolidatie) van de omzetcijfers van rechtspersonen die voor minstens 25 % participeren in het begunstigde bedrijf en die waarin deze laatste zelf op zijn beurt voor minstens 25 % in participeert.
- 3° geen 25 % van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van één of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen, of, mits geen controle wordt uitgeoefend, institutionele beleggers ;
- 4° de onderneming dient in hoofdzaak werkzaam te zijn in het Vlaamse Gewest of te worden en dient een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest te hebben ;
- 5° VZW's zijn uitgesloten ;
- 6° de onderneming dient in samenwerking met de participatiemaatschappij via een businessplan de haalbaarheid van het financieringsproject te verdedigen en de leefbaarheid van de onderne-

ming aan te tonen (zie op te maken documenten Vlaams Waarborgfonds).

Referteperiode 2° en 3° : het volledig boekjaar op niveau kalenderjaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag voor de waarborg of bij starters het eerste boekjaar weergegeven in het businessplan.

Het is een deelartikel dat toegevoegd werd op vraag van de Europese Commissie. De Europese Commissie berekende dat de directe steun ten gunste van de ondernemingen (niet de participatiemaatschappijen) lager is dan 100.000 ECU, waardoor aan de “de minimis”-faciliteit wordt voldaan.

Indien dit decretaal wordt vermeld en het Vlaamse Gewest het engagement opneemt de referentierentevoet van de lidstaat te respecteren valt deze regeling buiten de aanmeldingsregels. Dit wil tevens zeggen dat sterk innovatieve of strategische projecten, doch niet ressorterende onder de gestelde ondernemingsdefinitie wat omzet, balanstotaal en zelfstandigheids criterium betreft, toch van deze regelgeving zouden kunnen gebruik maken. De administratie Economie, Afdeling Inspectie, zal als controleorganisme optreden opdat de “de minimis”-faciliteit volledig wordt gerespecteerd.

Paragraaf 3 regelt tevens de elementaire voorwaarden waaraan een participatiemaatschappij moet voldoen om in aanmerking te komen voor onderhavig systeem. Vooral de deskundigheid van deze instantie zal een wezenlijk element zijn bij de beoordeling van een dossier. Er wordt tevens voorzien steeds extra noodzakelijke voorwaarden te kunnen stellen.

De uitsluiting van als het ware dubbele ondersteuning, enerzijds via kapitaalverschaffing en anderzijds via waarborgverlening, aan direct voor rekening van het Vlaamse Gewest handelende publiek-rechterlijke investeringsmaatschappijen wordt hier geregeld.

Artikel 4

Hier wordt de mogelijkheid voorzien om voorwaarden te bepalen waaraan ondernemingen moeten voldoen om de waarborgverlening te kunnen verkrijgen. Zo mogen zij geen belastings- of SZ-achterstallen kennen. Belangrijk hierbij is dat zij zich engageren samen te werken met de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, die meteen op dat vlak risicoaansprakelijkheid ver-

werft. Vandaar dat de aansprakelijkheidsvoorkoming werd geregeld in dit decreet. Een maximale inspanning om slechte afloop te voorkomen wordt dus geleverd.

Artikel 5

Dit artikel stelt dat het van belang is dat eerst de participatiemaatschappij en de onderneming overtuigd zijn van het project en pas op basis van een principeovereenkomst bij het Vlaams Waarborgfonds, dat aangewezen wordt als beheersorgaan, een garantie kunnen solliciteren.

Het Vlaams Waarborgfonds werkt de vormvereisten van een dergelijke aanvraag uit.

Artikel 6

Dit artikel organiseert dat het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds in overleg met de administratie Economie een werkingsreglement zal opstellen om een snelle beslissing mogelijk te maken waarbij volgende zal worden bepaald :

a. investeringscriteria :

Bij het toekennen van risicokapitaal hanteert een participatiemaatschappij een aantal criteria en randvoorwaarden waaronder :

- de capaciteiten van de bedrijfsleiding, referenties, ervaring ;
- de aanwezigheid van de commerciële-, de technische-, en de financiële functie ;
- de kwalitatieve en innovatieve aspecten van het product of de dienst, het productieproces of de knowhow ;
- de opportuniteiten of beperkingen van de markt, marktrisico's, reglementering ;
- de concurrentieomgeving ;
- de commerciële en financiële haalbaarheid ;
- de rendementsverwachtingen, het groeipotentieel ;
- de stabiliteit van de sector : conjunctuurgevoeligheid.

b. het ondernemings- of businessplan :

het beslissingsproces steunt in hoge mate op het ondernemingsplan, dat hét instrument bij uitstek is om aan derden de bestaande activiteit en de toekomstperspectieven toe te lichten.

het ondernemingsplan bestaat in de eerste plaats uit een beschrijvend gedeelte waarin, naast een kort historisch overzicht, volgende punten uitgebreid aan bod dienen te komen :

- de producten of diensten die aangeboden worden, met beschrijving van de productiemiddelen en technieken ;
- de markt waarop het bedrijf zich richt, de klanten en concurrenten, en de belangrijkste evoluties ;
- de inwendige organisatie met achtergrondinformatie over de sleutelfiguren in het management.

Aansluitend volgt een cijfermatig gedeelte, het financiële plan, waarbij de cashflow prognose en balansevolutie voor de volgende vijf jaar centraal staan. Rekening houdend met een aantal randvoorwaarden kunnen de financieringsbehoeften worden ingeschat en kan bijgevolg de financiële haalbaarheid van het gehele plan aangetoond worden.

Belangrijke financiële criteria

- a. De historische cijfers en rendabiliteit. Uit de resultatenrekening moet de terugbetalingscapaciteit blijken.
- b. Er dient een behoorlijk eigen vermogen of persoonlijk engagement aanwezig te zijn.
- c. Het business-plan zal onderzocht worden op zijn haalbaarheid, waarbij nagegaan wordt of de uitgangshypothesen niet overdreven optimistisch zijn en of er nog een foutenmarge aanwezig is.
- d. Ook de rendementsverwachting voor de investeerder is van belang bij het bepalen van wat een “aanvaardbaar” risico is (risico/rendementsrelatie).

Tevens zal het aantal noodzakelijke documenten (aanvraag, voorstelformulier tot voorlegging aan comité, briefwisseling, verliesafrekening,...) worden samengesteld.

Tenslotte en veruit één van de belangrijkste peilers tot het welslagen van dit waarborgsysteem is de stringente opvolging van de ingediende dossiers en de begeleiding.

Daartoe zal de kredietinstelling, waarmee een tijdelijk beheerscontract is afgesloten m.b.t. het voorbereidend werk voor het Vlaamse Waarborgfonds,

zijn jaarlijkse werkingstoelage niet mogen verhogen in functie van de nieuwe taken doch enkel het beheerscontract mogen optrekken met een budget noodzakelijk om twee universitaire met ervaring inzake risicokapitaal te kunnen tewerkstellen. Zij zullen mee instaan voor het onderzoek van de dossiers, de coördinatie van de opvolging van de managementondersteuning bij de bedrijven te velde en de contacten tussen de bedrijven en de Vlaamse Commissie Preventief Bedrijfsbeleid. Bij zeer sterk wetenschappelijk-technologisch gerichte dossiers kunnen zowel de participatiemaatschappij als het Vlaams Waarborgfonds advies inwinnen bij het IWT. De Vlaamse regering zal daartoe de nodige initiatieven nemen.

Artikel 7

Dit artikel schenkt bijzondere aandacht aan het inbouwen in de reglementering van de maximale confidentialiteit van gegevens, gelet op de aard van het dossier.

Artikel 8

Alhoewel de participatie in principe aangegaan wordt voor onbepaalde tijd, dient deze met terugkoopformule en de achtergestelde lening aan bepaalde voorwaarden te voldoen : zoals minimumduur, minimum en maximum bedrag, toegelaten aantal dossiers, dividend, aflossingen, enz... De minimumduur voor achtergestelde leningen werd op 7 jaar bepaald om te voorkomen dat deze leningen een duurtijd gelijk aan de waarborgperiode zouden hebben. Latere nadere verfijning wordt mogelijk gemaakt. Vooral m.b.t. het rendement zal tijdens de waarborgperiode sterk gestreefd worden naar een minimum belasting voor het bedrijf. Het beperken van het maximum rendement van het gehele risicokapitaal, ook het niet gewaarborgde gedeelte, wil tijdens deze waarborgperiode voorkomen dat via fee's en andere methodieken het rendement kunstmatig wordt verhoogd ten nadele van het bedrijf.

Een inkoopformule of afbetalingsplan mag contractueel worden voorzien, het bedrijfseconomisch verantwoord ter beschikking stellen van persoonlijke zekerheden kan aangewezen zijn.

De toepassing van de referentierentevoet van de lidstaat is noodzakelijk om dit regime niet als steunregime beschouwd te zien door de EU.

Artikel 9

Paragraaf 1 bepaalt dat de waarborgperiode maximaal 5 jaar kan belopen en pas intreedt 6 maand na goedkeuring van de waarborg. Op die manier wordt de participatiemaatschappij aangezet tot nadenken betreffende het risico van het project. Risicozwangere projecten vallen op die manier minstens een half jaar 100 % ten laste van de participatiemaatschappij.

Paragraaf 2 bepaalt dat de waarborg slaat op het definitieve verlies dat geleden wordt op de achtergestelde lening of participatie op het moment dat zich een discontinuïteit voordoet (faillissement, vereffening). Een houding zal worden bepaald bij gerechtelijk akkoord en stopzetting, tevens zal rekening worden gehouden met de nieuwe evolutie in de faillissementswetgeving. De Vlaamse regering zal bepalen wat onder dit verlies wordt verstaan (of dit enkel het basiskapitaal betreft of eveneens rendement, welke lasten, ...) en hoe bij uitwinning het eventueel falingsdividend pondspondsgewijze kan worden verdeeld. Min waarden in de loop van de waarborgperiode en/of tussentijdse verliezen kunnen niet verrekend worden in de definitieve verliesafrekening.

Ook het niveau van tussenkomst in het verlies wordt vastgelegd. Omdat het risico zich vooral het 2de, het 3e en 4e levensjaar situeert, ligt daar het belangrijkste % van tussenkomst. Toch wordt niet direct voor 50 % tussengekomen in de verliesafrekening het 1ste en 2e jaar om het indienen van projecten met weinig slaagkans af te remmen. Ook hier primeert de participatie op de achtergestelde lening.

Paragraaf 3 bepaalt de bijdrage om te kunnen genieten van onderhavig garantiesysteem. De onderneming wordt gevrijwaard van bijdragekosten. De bijdragekosten worden gestort aan het Vlaams Waarborgfonds.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt hoe en waar de verzoeken tot verliesafrekening dienen ingeleid te worden, nl. bij het Vlaams Waarborgfonds, waar reeds een wettelijke regeling bestaat m.b.t. de waarborg inzake investeringskredieten. Tevens wordt een wettelijke basis gecreëerd om deze aan te rekenen lastens het expansiefonds Kleine Ondernemingen. In het uitvoeringsbesluit of werkingsreglement zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de methodiek

inzake verliesafrekening, waarbij eveneens verrekening zal gebeuren van de ontvangen bijdragen (art. 9, § 3).

Artikel 11

Dit is een gebruikelijk artikel indien een overheid een waarborgverlening toepast. Op die manier kan de potentiële schuld binnen draagbare perken worden gehouden.

Artikel 12

Dit artikel machtigt de Vlaamse regering te bepalen de waarborg in een aantal gevallen van rechtswege in te trekken, een regeling uit te werken bij vervreemding van de participatie of de verkoop van het genietend bedrijf, een houding aan te nemen bij opzegging of stopzetting, het moedwillig niet naleven van de contractuele verbintenissen, de nodige controlesystemen, informatierapporteringslijnen, alsook het inzagerecht in de boekhouding in te bouwen. Tevens zal in het uitvoeringsbesluit, het werkingsreglement en de documenten gewezen worden op de wet van 7 juni 1994 betreffende de verklaringen i.v.m. subsidies, vergoedingen en toelagen van elke aard.

Artikel 13

Dit artikel verleent aan de betrokkenen beroepsmogelijkheden zoals het willig en oneigenlijk beroep bij het beheers comité van het Vlaams Waarborgfonds, het hiërarchisch beroep bij de bevoegde Vlaamse minister en het eindberoep bij de Raad van State of een Burgerlijke Rechtbank.

Artikel 14

Artikel 14 § 2,1° van het decreet van 15 december 1993 voorzag reeds de aanwezigheid in het beheerscomité, van één lid namens de publieke participatiemaatschappijen. Om het gelijkheidsbeginsel te respecteren en tevens de managementkwaliteit van het beheerscomité te maximaliseren wordt de vertegenwoordiging van de private sector eveneens mogelijk gemaakt.

Artikel 15

De ingangsdatum van het decreet zal bepaald worden bij afkondiging.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Economie,
KMO, Landbouw en Media*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot regeling van de toekenning van een waarborg
als verliesgarantie voor het verstrekken van risicodragend kapitaal

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media is ermee belast in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaamse Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° ondernemingen :

éénmanszaken en ondernemingen opgericht naar Belgisch recht met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest en die voldoen aan alle wettelijke bepalingen op het ogenblik van de aanvraag, wat o.m. inhoudt dat de onderneming juridisch opgericht moet zijn, een BTW-nummer moet bezitten, en indien wettelijk vereist, een inschrijving moet hebben in het handelsregister. Bovendien zullen zij moeten voldoen aan de bepalingen betreffende vestiging, uitbreiding en exploitatie van ondernemingen en aan de vigerende milieureglementering.

Wat betreft de ondernemingsgrootte dienen zij te voldoen aan het begrip “klein bedrijf” opgenomen in de EU-kaderregeling m.b.t. het MKB van 20 mei 1992 - aangepast bij aanbevelingsbeslissing door de EU-Commissie van 7 februari 1996 - of aan het begrip “middelgrote onderneming” van dezelfde regeling doch beperkt tot een tewerkstelling van 100 personen.

Ondernemingen uitgesloten van expansiesteun (rentetoelage, kapitaalpremie, investeringssteun) in toepassing van de wetten van 04.08.1978 en 30.12.70 of het decreet van 15.12.93 komen evenmin in aanmerking.

2° participatiemaatschappij :

Opgerichte private en publiekrechtelijke instellingen die de vorm aannemen van een handelsvennootschap en volgens hun statutaire doelomschrijving voornamelijk tot doel hebben risicodragend kapitaal te verstrekken aan het bedrijfsleven. Zowel binnenlandse als buitenlandse instellingen komen in aanmerking.

In toepassing van dit decreet worden evenwel uitgesloten : de dochtervennootschappen van publiekrechtelijke investeringsmaatschappijen alsook hun zogenaamde afsplitsingen om boekhoudkundige redenen, voor zover zij risicokapitaal verstrekken voor rekening van het Vlaams Gewest en rechtstreeks of onrecht-

streeks door het Vlaams Gewest worden gekapitaliseerd. Dit houdt in dat geen waarborgen kunnen worden toegestaan voor risicokapitaal dat voor rekening van het Vlaamse Gewest gebeurt of met middelen uit fondsen met bijzondere opdracht. De Vlaamse regering kan bijkomende bepalingen desbetreffend voorzien.

3° participatie :

De bij plaatsing onmiddellijk in contanten volstorte aandelen in het kapitaal van een onderneming al dan niet samen met winstbewijzen -deze laatste vallen niet onder onderhavige waarborgregeling- die een participatiemaatschappij rechtstreeks, hetzij bij oprichting, hetzij uit één en dezelfde emissie heeft verkregen.

4° achtergestelde lening :

Een lening die, ingeval van samenloop, terugbetaald wordt nadat de andere schuldeisers van de onderneming werden voldaan, behalve de zaakvoerder(s), vennoten en schuldeisers ter kwader trouw.

5° risicokapitaal :

Participatie en/of achtergestelde lening door de participatiemaatschappij ter beschikking gesteld.

Artikel 3

§ 1 - Er kan aan een participatiemaatschappij een waarborg worden verleend als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal aan een onderneming door middel van een participatie of een achtergestelde lening in volgende situaties en voor zover er een aanwijsbare verbondenheid bestaat tussen het project en het risicokapitaal :

- start van een nieuwe onderneming;
- bij overdracht van een onderneming om opvolgingsproblemen op te lossen of bij versterking familiekapitaal ;
- voorkoming van delokalisatie ;
- doorvoering van een sterke technologische vernieuwing met positieve invloed op de toegevoegde waarde;
- ontwikkeling van activiteiten die zich situeren in de zogenaamde nieuwe sectoren ;
- opstarten of introduceren van nieuwe ontwikkelingen en evoluties in traditionele sectoren ;
- uitbouwen van een toekomstgerichte dienstensector ;
- verder uitbouwen van een sterk exportgerichte onderneming ;
- MBO-MBI financiering.

§ 2 - De participatiemaatschappij moet aan volgende voorwaarden voldoen om de waarborg te kunnen verkrijgen :

- 1°. opgericht zijn conform art. 2.2° ;
- 2°. het bewijs dient geleverd te worden dat de participatiemaatschappij financieel in de meest optimale voorwaarden verkeert tot het realiseren van haar statutaire doelstellingen;
- 3°. de participatiemaatschappij mag geen sociale en/of fiscale achterstallen kennen en dient een reglementaire boekhouding te voeren ;
- 4°. de jaarrekening van de participatiemaatschappij dient tijdig neergelegd te zijn bij de Balanscentrale van de Nationale Bank ;
- 5°. de participatiemaatschappij dient te beschikken over een commissaris-revisor en zal op elk ogenblik inzage verlenen in de boekhouding, inlichtingen verschaffen op aanvraag en alle medewerking verlenen aan de bevoegde diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of de door haar aangestelde instellingen met het oog op de toepassing van onderhavig decreet ;

6°. de participatiemaatschappij dient er zich toe te verbinden en het bewijs te leveren minimum 1 dag per maand tijdens de waarborgperiode in te staan voor de medebegeleiding van het bedrijf en ondersteuning van het bedrijfsmanagement ;

7°. de participatiemaatschappij beoogt voornamelijk winst op middellange en lange termijn en heeft een substantiële ervaring of notoriteit in het verstrekken van risicokapitaal.

§ 3 - De Vlaamse Regering kan steeds bijkomende voorwaarden bepalen waaraan moet voldaan worden om de waarborg te kunnen verkrijgen.

Artikel 4

Het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, opgericht bij decreet van 15.12.93, beslist inzake al of niet toekenning van de waarborg. Om zowel de private als publiekrechtelijke participatiemaatschappijen in dit Comité te vertegenwoordigen wordt artikel 14, § 2, 1°, van het decreet van 15 december 1993 als volgt gewijzigd : “vijf leden op voordracht van de Vlaamse Regering, van wie minstens één lid tot de publieke en één lid tot de private participatiemaatschappijen behoort.”

Wijziging in art. 4 : artikel 14, § 2, 2°, dient artikel 14 § 2, 1° te worden.

Dit comité zal in overleg met de Administratie Economie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een werkingsreglement uitwerken waarbij de investeringscriteria, het ondernemingsplan, het opvolgings- en begeleidingswerk, de dokumenten en het beheer nader zullen worden bepaald. Daarbij zal speciale aandacht uitgaan naar een maximale garantie met betrekking tot de confidentialiteit van de dossiergegevens. Het dossier zal door de participatiemaatschappij ingeleid worden na principiële overeenkomst tussen haar en het bedrijf. De garantie zal pas ingaan 6 maanden na definitieve overeenkomst tussen voormelde partijen.

Artikel 5

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan de ondernemingen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor gewaarborgd risicodragend kapitaal. De ondernemingen, gevat door het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, dienen zich te verbinden maximaal samen te werken met deze commissie.

Artikel 6

§ 1. De participatie of achtergestelde lening dient aan volgende voorwaarden te voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor de waarborgverlening :

1°. de minimumduur ervan dient 7 jaar te belopen ;

2°. het minimumbedrag van de gewaarborgde participatie dient per project 3 miljoen frank te bedragen, bij achtergestelde lening of beiden samen dient dit per project minstens 5 miljoen frank te belopen, het maximumbedrag is 20 miljoen frank ;

3°. de participatie mag niet meebrengen dat de participant meerderheidsaandeelhouder wordt ;

4°. er kan per onderneming en per project slechts 1 aanvraag worden ingeleid ;

5°. het dividend van de totale participatie(s) en het rendement van de globale achtergestelde lening(en) - ook de niet gewaarborgde- all in mag gedurende de waarborgperiode niet hoger liggen dan de rentevoet van de OLO's op 5 jaar vermeerderd met een risicopremie van 2,5 %. De rendementseis mag de leefbaarheid van het bedrijf niet in het gedrang brengen.

- 6°. de aflossingen van de achtergestelde leningen dienen in gelijke, jaarlijkse, semestriële, trimestriële of maandelijks schijven plaats te vinden, terwijl een franchise van minstens 2 jaar contractueel dient te zijn ingebouwd.
- 7°. wanneer én een participatie én een achtergestelde lening worden toegekend primeert de participatie inzake de toekenning van de waarborg.

§ 2 - De Vlaamse Regering kan steeds bijkomende voorwaarden bepalen.

Artikel 7

§ 1 - De waarborg wordt toegekend op het definitief verlies dat geleden wordt op de participatie of achtergestelde lening bij discontinuïteit van de onderneming. De Vlaamse regering bepaalt wat onder definitief verlies wordt verstaan, hoe de berekening ervan gebeurt en hoe het eventueel falingsdividend wordt verdeeld.

§ 2 - De waarborg wordt toegekend voor 5 jaar. De waarborg ten gunste van de participatie bedraagt 30 % van het verlies het eerste jaar, 40 % het tweede jaar, 50 % het derde jaar, 50 % het vierde jaar, 50 % het vijfde jaar en 0 % na het vijfde jaar. De waarborg ten gunste van de achtergestelde lening belooft respectievelijk 20 %, 25 %, 30 %, 30 %, 30 % en eveneens 0 % na het vijfde jaar.

§ 3 - De toekenning van de waarborg is afhankelijk van het betalen van een eenmalige bijdrage door de participatiemaatschappij van 0,875 % op het bedrag van de participatie of achtergestelde lening. Er zijn geen bijdragekosten voor de onderneming.

Artikel 8

De aanvraag tot vergoeding van het verlies wordt door de participatiemaatschappij ingediend bij het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds. Deze laatste recupereert deze jaarlijkse verliezen ten laste van het FEERR-KO.

Artikel 9

Het globaal basisbedrag waaraan de waarborg mag worden verleend bij toepassing van dit decreet wordt vastgesteld op een omloop van 3 miljard frank met mogelijkheid voor de Vlaamse Regering dit bedrag met tranches van telkens 1 miljard frank te verhogen tot maximaal 5 miljard frank.

Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt in welke gevallen de toegekende waarborg kan worden ingetrokken, de overdracht van een participatie naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld, hoe de overdracht of verkoop van het bedrijf dat geniet van de participatie of achtergestelde lening wordt benaderd vanuit het oogpunt van waarborgverlening, de vormen van controle die kunnen gehouden worden en de mogelijkheden tot beroep.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Economie,
KMO, Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid,*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Op 7 maart 1996 heeft de Vlaamse Minister van Economie, KMO, Landbouw en Media aan de SERV een advies gevraagd over het voorontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicodragend kapitaal.

Hierna volgt het advies dat de SERV over dit voorontwerp van decreet formuleerde op 10 april 1996.

ADVIES

1. ALGEMENE BEMERKINGEN

De Raad is van oordeel dat de financiële basis voor de bedrijven en meer in het bijzonder voor de KMO's moet verstevigd worden. Zowel bij het starten van een bedrijf, bij de financiering van de groei en bij de overdracht van een onderneming moet een voldoende financiële basis bijdragen tot het instandhouden en groeien van de werkgelegenheid.

Voorals KMO's hebben minder toegang tot de markt van het risicodragend kapitaal omdat aanbod en vraag van kapitaal van dit marktsegment mekaar blijkbaar minder gemakkelijk vinden.

De Raad meent dat het voorliggend voorontwerp van decreet kan bijdragen tot een versterking van het vermogensdraagvlak van de ondernemingen en van de werkgelegenheid in Vlaanderen en tot het opheffen van de marktimprefectie van het risicokapitaal voor KMO's.

De Raad herinnert evenwel aan de afspraken in het kader van het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord van 14 maart 1996.

Immers wordt in "Doelstelling 3 : een versterkt vermogensdraagvlak van de bedrijven" over de waarborgregeling voor participaties of achtergestelde leningen aan KMO's

duidelijk gezegd dat deze door de Vlaamse regering zal worden uitgewerkt “op basis van een evaluatie van de experimenten dienaangaande in 1996”.

Voor de Raad kan in 1996 enkel worden gestart met een experimentele fase met een beperkt aantal projecten en met een vooraf bepaald budget (400 miljoen Bfr.).

Op basis van een evaluatie en van een eventuele bijsturing en verfijning zal de waarborgregeling in een definitieve vorm worden gegoten.

De Raad beseft wel dat ook de evaluatie van een dergelijk experiment na 1 jaar de nodige soepelheid vraagt.

De Raad is evenwel van oordeel dat op basis van de eigen ervaringen na 1 jaar en van de evaluaties van vergelijkbare maatregelen (in het buitenland of federaal) een verfijning en bijsturing mogelijk zal zijn. Bij de evaluatie moet de nodige aandacht worden besteed aan de budgettaire weerslag van de regeling.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 2

Artikel 2 geeft een aantal begripsomschrijvingen weer.

In art. 2, 2° worden de dochtervennootschappen van publiekrechtelijke maatschappijen onder sommige voorwaarden uitgesloten van de waarborgregeling.

De Raad pleit voor een gelijke behandeling van de publiekrechtelijke en de privaatrechtelijke investeringsmaatschappijen zonder dat het Vlaamse Gewest evenwel waarborgen toestaat voor participaties en/of achtergestelde leningen die in feite voor eigen rekening gebeuren.

De Raad pleit in dat licht voor een verduidelijking van art. 2, 2°.

Volgens de Raad moeten ook financiële en kredietinstellingen maximaal aan bod kunnen komen in het kader van dit ontwerp-decreet

Artikel 3

Artikel 3 regelt de voorwaarden die gesteld worden aan de projecten van de ondernemingen en aan de participatiemaatschappijen.

De Raad vindt de voorwaarden die hier worden opgesomd tegelijkertijd veelomvattend en restrictief zijn voor een experiment. De Raad wijst erop dat voorwaarden in de experimentele fase soepel moeten kunnen worden toegepast zonder evenwel de basisdoelstellingen (risicokapitaal en werkgelegenheid) uit het oog te verliezen.

Artikel 4

Artikel 4 bepaalt de werking en het werkingsreglement in hoofde van het Vlaams Waarborgfonds.

De Raad wijst er op dat bij de artikelsgewijze bespreking in de Memorie van Toelichting wordt bepaald dat de waarborg pas 6 maanden na de definitieve overeenkomst tussen de participatiemaatschappij en het bedrijf ingaat. In het voorontwerp zelf is deze termijn niet opgenomen.

De Raad stelt zich vragen bij de verantwoording van dit uitstel .

Artikel 5

Artikel 5 maakt een koppeling met de werking van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

De Raad kan zich aansluiten bij de bekommernissen om maximaal een slechte afloop te voorkomen.

Wat de inschakeling van de Vlaamse commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid betreft verwijst de Raad naar het VESOC-akkoord van 27 oktober 1994 i.v.m. het preventief bedrijfsbeleid voor ondernemingen met minder dan 50 werknemers en naar de eerstdaags aangekondigde verdere uitwerking van het akkoord.

Artikel 6

Artikel 6 somt de voorwaarden op waarom de participatie of de achtergestelde lening moet voldoen om in aanmerking te komen voor de waarborgverlening.

Artikel 6, 2° stelt het minimumbedrag van de gewaarborgde participatie of achtergestelde lening of beide samen per project op minimum 5 miljoen fr. Dit bedrag ligt volgens de Raad (zeker voor een experimentele fase) te hoog omdat het kleine projecten uitsluit.

Artikel 6, 5° stelt een maximum in voor het dividend van de totale participatie(s) en voor het rendement van achtergestelde leningen. De Raad deelt de bekommernissen van de Vlaamse regering om de bedrijven maximale kansen te geven en niet bloot te stellen aan overdreven hoge dividend- of rendementsvereisten vanwege de kapitaalverstrekkers. Dit mag volgens de Raad evenwel niet betekenen dat de experimenten in de kiem zouden worden gesmoord.

Artikel 7

Artikel 7 regelt een aantal aspecten met betrekking tot waarborgverlening zelf.

Artikel 7, § 2 voorziet een afwijkende regeling naargelang het gaat om waarborgen ten gunste van participaties of om waarborgen ten gunste van achtergestelde leningen, in die zin dat de regeling minder gunstig is voor de achtergestelde leningen. De Raad pleit ervoor in de experimentele fase in elk geval te vertrekken van een gelijke behandeling van participaties en achtergestelde leningen.

Uit de evaluatie zal moeten blijken in hoever een verschillende behandeling is aangewezen.

Wat art. 7, § 3 betreft wijst de Raad erop dat dit artikel in combinatie met de rendementsvereisten van artikel 6, 5° voor een experiment wel zeer stringente voorwaarden inbouwen.

De Raad vraagt zich af of de combinatie van de beide financiële drempels geen afbreuk doet aan de realiteitszin van het voorstel en vindt dat de financiële

voorwaarden moeten worden bijgestuurd als blijkt dat deze het beroep op de maatregel ernstig zouden hypothekeren.

Artikel 9

Dit artikel regelt het globaal basisbedrag waaraan de waarborg mag worden verleend in toepassing van het decreet.

De Raad verwijst andermaal naar het experimentele karakter van de regeling en vindt het voorbarig in de voorgestelde uitvoering ervan nu al een dergelijk plafond in te bouwen.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 juni 1996 door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicodragend kapitaal, heeft op 10 oktober 1996 het volgend advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP.

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe een geëigend instrument in het leven te roepen om de behoefte aan risicodragend kapitaal in hoofde van de kleine en middelgrote ondernemingen te kunnen ondervangen.

Het Vlaams Waarborgfonds, bedoeld bij het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, zal benevens waarborgen op investeringskredieten, daartoe ook waarborgen kunnen verlenen aan participatiemaatschappijen die risicodragend kapitaal verstrekken aan kleine of middelgrote ondernemingen door middel van een kapitaalparticipatie of een achtergestelde lening. Deze waarborg heeft de vorm van een beperkte verbintenis tot terugbetaling van het risicokapitaal bij discontinuïteit van de onderneming. De verliezen, die uitbetaald worden door het Vlaams Waarborgfonds, zullen aangerekend worden op het Fonds voor de economische expansie en regionale reconversie - kleine ondernemingen.

2. Het ontwerp werkt die waarborg nader uit. Zo bepaalt het ontwerp een aantal voor de lezing van het decreet noodzakelijke definities (artikel 2), de omstandigheden en voorwaarden waaronder aan een participatiemaatschappij een waarborg kan worden verleend voor het verstrekken van risicokapitaal aan een onderneming door middel van een participatie of een achtergestelde lening (artikel 3), de wijze van toekenning van de waarborg

(artikelen 4 en 7 tot 10), een machtiging aan de Vlaamse regering de voorwaarden te bepalen waaraan ondernemingen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor gewaarborgd risicodragend kapitaal (artikel 5), alsmede de voorwaarden waaraan de participatie of achtergestelde lening moet voldoen om in aanmerking te komen voor waarborgverlening (artikel 6).

BEVOEGDHEID.

1. Luidens artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is het Vlaamse Gewest, wat de economie betreft, bevoegd voor het economisch beleid. Hieronder dient het gewestelijk expansiebeleid inclusief een waarborgregeling begrepen te worden (1).

1.2. Luidens artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 4°, van dezelfde bijzondere wet is de federale overheid nochtans bevoegd om - onder meer binnen het raam van het algemeen normatief kader van de economische en monetaire unie en, luidens de parlementaire stukken, om een opbod tussen de Gewesten te vermijden (2) - algemene regels vast te stellen

(1) Zie de memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 8 augustus 1988 is geworden, Gedr. St., Kamer, B.Z. 1988, nr. 516/1, blz. 7-12.

(2) Gedr. St., Kamer B.Z. 1988, nr. 516/1, blz. 11.

inzake de maxima voor hulp aan ondernemingen op het gebied van de economische expansie, die slechts met het akkoord van de Gewesten gewijzigd kunnen worden.

1.2.1. Artikel 4 van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën, beperkt de staatswaarborg voor leningen die niet werden verleend door een openbare kredietinstelling tot 50 % van de som die na verwezenlijking van de ten gunste van de lener gebeurlijk vastgestelde waarborgen nog moet worden betaald. Artikel 19, § 2, van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie beperkt de staatswaarborg voor de in artikel 19, § 1, 1°, bedoelde leningen die niet werden toegestaan door een openbare kredietinstelling en voor de in artikel 19, § 1, 2°, bedoelde verwerving of intekening op aandelen door een andere instelling dan een instelling uit de openbare financiële sector tot 75 % van de nog verschuldigde som, na het te gelde maken van de waarborgen die eventueel ten gunste van de lener werden gegeven.

1.2.2. Artikel 13, § 2, van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest bevat een maximum van 90 % voor leningen in het algemeen. In zijn advies L. 21.070/1 van 19 september 1991 over een voorontwerp van decreet "tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest" (1), heeft de

(1) Gedr. St., Vl. R., 1990-91, nr. 567/1, blz. 40 e.v.; zie daarin de bespreking van artikel 17.

Raad van State aanvaard dat de decreetgever dit percentage mocht bepalen zonder medewerking van de federale overheid.

1.3. Artikel 7, § 2, van het voor advies voorgelegde ontwerp bepaalt de maximale verliesgarantie voor participaties en achtergestelde leningen als een percentage van het (definitieve) verlies (bij discontinuïteit). De vraag rijst of het uitgedrukte maximumpercentage een maximum "voor hulp aan ondernemingen" is als bedoeld in het voornoemde artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Zoals in het zoëven in herinnering gebrachte advies L. 21.070/1, kan ervan worden uitgegaan dat de decreetgever dit percentage mag bepalen zonder medewerking van de federale overheid. Ook hier wordt het in het ontwerp vermelde maximum van de waarborg immers uitgedrukt in een percentage van het definitieve verlies, zoals dit begrip bepaald zal worden door de Vlaamse regering, zodat de hoogte van het bedoelde maximum door de aldus ingebouwde variabiliteit te wisselend is om gezien te kunnen worden als een maximum dat als een garantie van gelijkheid in de door de Gewesten aangeboden steunmaatregelen is bedoeld. De maximumpercentages liggen overigens ook beneden deze bedoeld in de voornoemde wetten van 17 juli 1959 en 30 december 1970.

2.1. Uit het ontwerp blijkt te moeten worden afgeleid dat de waarborg verleend wordt door het Vlaams Waarborgfonds. Artikel 4 van het ontwerp wijzigt daartoe de samenstelling van het beheerscomité van het Waarborgfonds, bepaald in artikel 14, § 2, 1°, van het voornoemde decreet

van 15 december 1993. Het aantal leden benoemd op voordracht van de Vlaamse regering (thans vier) wordt verhoogd tot vijf leden, waarvan minstens één lid behoort tot de publieke, en één lid tot de private participatiemaatschappijen.

2.2. In dat verband moet de Raad van State de aandacht vestigen op de eigenaardige rechtstoestand van het Vlaams Waarborgfonds in de schoot van de Nationale Kas voor het Beroepskrediet, en terzake refereren aan zijn voornoemde adviezen L. 21.070/1 (1) en L. 22.294/1 van 1 april 1993 over een voorontwerp van decreet "tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest", dat het voornoemde decreet van 15 december 1993 met hetzelfde opschrift is geworden (2).

In het advies L. 21.070/1 heeft de Raad van State opgemerkt dat het Vlaamse Gewest ongetwijfeld een eigen Vlaams Waarborgfonds kan oprichten, maar dat de decreetgever zulk een fonds niet kan oprichten bij een federale instelling. De Raad van State adviseerde daarom dat het Vlaamse Gewest hetzij een samenwerkingsakkoord zou sluiten met de federale overheid in de zin en op de wijze bepaald in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 waarbij de Nationale Kas voor het Beroepskrediet de dienst van het Vlaams Waarborgfonds waarneemt, derwijze dat de betrokken rechtshandelingen door de Nationale Kas voor het Beroepskrediet in eigen naam worden gesteld, doch

(1) Gedr. St., Vl. R., 1990-1991, nr. 567/1, blz. 56 - 58.

(2) Gedr. St., Vl. R., 1992-1993, nr. 361/1, blz. 23 e.v.

aangerekend worden op het Vlaams Waarborgfonds, onder de waarborg van het Vlaamse Gewest, hetzij bij decreet een autonoom Vlaams Waarborgfonds met rechtspersoonlijkheid zou oprichten, maar tegelijk de Vlaamse regering zou machtigen om, namens dat Fonds, met de Nationale Kas voor het Beroepskrediet een bestuursovereenkomst te sluiten, waarbij deze met de opdrachten inzake het beheer van de gewestwaarborg wordt bekleed.

De zoëven in herinnering gebrachte opmerkingen gelden eveneens met betrekking tot het onderhavige ontwerp. Bovendien dient er, zoals in het advies L. 22.294/1, op gewezen te worden dat de wijzigingen die het ontwerp aanbrengt aan de wet van 4 augustus 1978 uiteraard enkel op het Vlaamse Gewest betrekking kunnen hebben.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het ontwerp laat vanuit legistiek en redactioneel oogpunt veel te wensen over. Zie hierna de artikelsgewijze bespreking. Op vele punten is de memorie van toelichting bovendien duidelijker en vollediger. De concordantie tussen de tekst van het ontwerp en de memorie van toelichting dient opnieuw te worden bekeken.

2. In het voornoemde advies L. 22.294/1 heeft de Raad van State er reeds de aandacht op gevestigd dat de regeling van een nochtans belangrijke aangelegenheid als de economische expansie over te veel wetten en decreten is

verspreid om behoorlijk leesbaar te zijn en dat gedacht kan worden aan een codificatie. Het ontwerp geeft aanleiding tot dezelfde opmerking. Naast de regeling van gewest-waarborgen vervat in artikel 19 van de voornoemde wet van 30 december 1970 voor bepaalde grote ondernemingen en in artikel 13 van het voornoemde decreet van 15 december 1993 voor kleine en middelgrote ondernemingen, stelt het ontwerp immers een nieuwe waarborgregeling in voor kleine en middelgrote ondernemingen. Het ontwerp laat in het midden hoe deze waarborgregeling zich verhoudt tot de andere waarborgregelingen en vormen van tegemoetkoming in het kader van de expansiesteun.

3. Artikel 2, 1°, van het ontwerp definieert het begrip "kleine en middelgrote onderneming" middels een verwijzing naar de omschrijving in de EU-kaderregeling met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf van 20 mei 1992, gewijzigd bij de Aanbeveling van de Commissie van 3 april 1996 betreffende de definitie van de kleine en middelgrote ondernemingen.

De bedoelde definitie wijkt onder meer af van deze van artikel 2, 2° en 3°, van het decreet van 15 december 1993 of van artikel 2, § 1, van het decreet van 31 maart 1993 betreffende een financiële tegemoetkoming door het Vlaamse Gewest ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe bedrijfsadviseur. Mede in het licht van de voornoemde aanbeveling van de Europese Commissie een eenvormige definitie te gebruiken, zou de decreetgever kunnen overwegen een eenvormige inhoud te geven

aan het begrip "kleine en middelgrote ondernemingen" wat de expansiewetgeving betreft.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Artikel 2.

1° Het begrip "onderneming".

1. Zoals hoger opgemerkt verdient het aanbeveling de begrippen, die voor de toepassing van meerdere decreten en besluiten worden gehanteerd, onderling op elkaar af te stemmen.

De voorwaarden waaraan een "onderneming" dient te voldoen teneinde voor de toepassing van het decreet in aanmerking te komen, dienen duidelijkheidshalve uit de definitie te worden gelicht en in een afzonderlijke bepaling te worden opgenomen.

Ten slotte dient erover gewaakt te worden dat alle toepassingsvoorwaarden van het decreet in de tekst ervan zelf worden opgenomen, en niet in de memorie van toelichting.

2. Sinds de wijziging van artikel 1 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen door de wet van 13 april 1995 kan men alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid aanduiden als "de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen".

3. Het vereiste dat "de onderneming juridisch opgericht moet zijn" verwijst, zoals blijkt uit de verklaringen van de gemachtigde ambtenaar, naar de verplichting de onderneming als een afzonderlijke rechtspersoon te structureren. Deze verklaring schept onduidelijkheid in het licht van de verwijzing, in het 1° van artikel 2, naar de "eenmanszaken", nu deze zowel de door een natuurlijke persoon uitgeoefende activiteit, als de eenpersoonsvennootschap tot voorwerp kunnen hebben. Indien enkel laatstgenoemde bedoeld zijn, volstaat het te verwijzen naar "de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen".

Indien het de bedoeling van de stellers van het ontwerp is de natuurlijke personen uit te sluiten van het voordeel van de waarborgregeling, zou een dergelijke uitsluiting strijdig kunnen worden bevonden met de regel van de gelijkheid, bedoeld in artikel 10 van de Grondwet. De Vlaamse regering zal moeten verduidelijken in welke mate een eventuele afwijking van het gelijkheidsbeginsel redelijk verantwoord kan worden in het licht van het aangeduide doel, en evenredig is ten aanzien van deze doelstelling.

4. Ten aanzien van het vereiste dat enkel ondernemingen die zijn "opgericht naar Belgisch recht" voor de waarborgregeling in aanmerking kunnen komen, moet worden gewezen op de verplichting tot gelijke behandeling zoals deze voortvloeit uit het Europese recht. Derhalve dient, zoals overigens ook bepaald werd in het voormelde decreet van 15 december 1993, het toepassingsgebied beperkt te worden tot de ondernemingen "die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, of die zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen" ongeacht of zij naar Belgisch dan wel naar buitenlands recht werden opgericht.

5. Daar niet alle ondernemingen titularis dienen te zijn van een B.T.W.-nummer, vermeldde men "indien wettelijk vereist, titularis zijn van een B.T.W.-nummer".

6. De inschrijving in het handelsregister is enkel vereist voor de handelaar en voor de vennootschappen die handels- of ambachtelijke activiteiten tot doel hebben. De burgerlijke vennootschappen worden daarentegen ingeschreven in het register van de burgerlijke vennootschappen (zie artikel 10, § 2, gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen).

Indien de Vlaamse regering het voornemen heeft, behoudens rechtspersonen, ook natuurlijke personen voor de voordelen van de waarborgregeling in aanmerking te laten

komen, dient het ontwerp ook melding te maken van de verplichting tot inschrijving in het ambachtsregister (1).

7. De verplichting naar luid waarvan de ondernemingen "moeten voldoen aan de bepalingen betreffende de vestiging, uitbreiding en exploitatie van ondernemingen en aan de vigerende milieureglementering", is te vaag geredigeerd en behoeft verduidelijking, onder meer door verwijzing naar de bepalingen waarvan de naleving een voorwaarde is tot het verkrijgen van de waarborg, of voor het behoud ervan.

8. Zoals reeds vermeld verdient het aanbeveling het begrip "onderneming" en de voorwaarden waaraan een onderneming dient te voldoen teneinde in aanmerking te komen voor de toepassing van de waarborgregeling, afzonderlijk te omschrijven. In die zin is het wenselijk een afzonderlijke definitie op te nemen van de "kleine en middelgrote ondernemingen", waarbij steun kan worden gevonden in de aanbeveling van de Europese Commissie van 3 april 1996. Een algemene verwijzing naar deze Europese aanbeveling is niet wenselijk, mede daar deze aanbeveling meerdere definities omvat.

(1) Zie artikel 1 van de wet van 18 maart 1965 op het ambachtsregister. De vennootschappen die een ambachtelijke activiteit tot voorwerp hebben worden ingeschreven in het handelsregister (artikel 3 van dezelfde wet).

Onverminderd de algemene opmerking 3 kan, afgaande op wat daaromtrent staat in de memorie van toelichting, de omschrijving van de kleine en middelgrote ondernemingen geschieden aan de hand van volgende criteria :

- a) het aantal werknemers zal niet meer dan 100 bedragen. De wijze van berekening van het aantal werknemers kan geschieden aan de hand van de criteria vastgesteld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 betreffende de sociale balans;
- b) het balanstotaal of de jaaromzet;
- c) ten hoogste 25% van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van één of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen, of, mits geen controle wordt uitgeoefend, institutionele beleggers.

Indien, met het oog op de nadere bepaling van de kleine of middelgrote onderneming het decreet verwijst naar de criteria "omzet" of "balanstotaal" kan worden gesteund op de criteria omschreven in de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen. Aldaar wordt de kleine onderneming omschreven als diegene waarvan het balanstotaal 100 miljoen BEF en de omzet 200 miljoen BEF

onderschrijven (1). Luidens de memorie van toelichting wordt voorgesteld deze criteria te bepalen aan de hand van geconsolideerde gegevens, waarbij een omzet van 40 miljoen Ecu (ong. 1600 milj. BEF) en een geconsolideerd balanstotaal van 27 miljoen Ecu (1.080 milj. BEF) in het vooruitzicht worden gesteld. Het verdient aanbeveling voor de berekening van deze gegevens te verwijzen naar de wetgeving op de jaarrekening van de ondernemingen, meer in het bijzonder naar het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen en het koninklijk besluit van 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen.

9. Het uit de waarborgregeling sluiten van de ondernemingen die van de expansiesteun zijn uitgesloten, kan beter worden vermeld onder de voorwaarden inzake de toekenning van de waarborg (zie artikel 3).

2° Het begrip "participatiemaatschappij".

10. Men verwijze preciezer naar de "publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, ongeacht hun nationaliteit, opgericht onder de vorm van een vennootschap, en die aan de volgende voorwaarden voldoen :

(1) Zie het koninklijk besluit van 27 april 1995 tot wijziging van art. 12, § 2, van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen alsook van bepaalde uitvoeringsbesluiten van die wet.

- het maatschappelijk doel omvat hoofdzakelijk het verstrekken van risicodragend kapitaal aan ondernemingen, andere dan verbonden ondernemingen;
- hun activa omvatten minstens voor de helft financiële vaste activa, in de zin van de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen".

De uitsluiting van de voor rekening van het Vlaamse Gewest handelende publiekrechtelijke investeringsmaatschappijen en de ermede verbonden afzonderlijke fondsen kan, met het oog op de coherentie van het ontwerp, beter worden bepaald onder de voorwaarden inzake de toekenning van de waarborg (artikel 3 van het ontwerp).

3° Het begrip "participatie".

11. Voor de toepassing van dit decreet kan men als "participatie" definiëren : de "aandelen, uitgegeven door een onderneming, rechtstreeks geplaatst bij een participatiemaatschappij die deze onmiddellijk volstort in contanten, ongeacht of deze tezelfdertijd ook winstbewijzen verwerft".

Het vereiste dat de winstbewijzen niet onder de waarborgregeling vallen, wordt vanuit wetssystematisch oogpunt, beter in artikel 3 vermeld.

4° Het begrip "achtergestelde lening".

12. Het begrip van de "achterstelling" kan op meer precieze wijze gedefinieerd worden aan de hand van de formulering die wordt gehanteerd in artikel 14, § 2, b), van het bij ministerieel besluit van 31 december 1995 goedgekeurde besluit van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen betreffende het eigen vermogen van de kredietinstellingen (1). Gezien de regeling van conventionele aard is, verdient het aanbeveling in deze overeenkomst een regeling te treffen voor het vraagstuk van de samenloop tussen de regionale waarborgfondsen en het federale participatiefonds.

De uitsluiting van de "zaakvoerders, vennoten en schuldeisers te kwader trouw" is onduidelijk. De vraag rijst of het vereiste van de kwade trouw enkel verwijst naar de schuldeisers, dan wel ook naar de zaakvoerder en vennoten. Het ontwerp behoeft op dit punt verduidelijking.

-
- (1) Deze definitie luidt als volgt : "Het verstrekken van fondsen op achtergestelde basis betekent dat in situaties van samenloop van alle schuldeisers op het gehele vermogen van de debiteur of emittent, met name bij diens faillissement, aanvraag tot gerechtelijk akkoord of vrijwillige of gedwongen vereffening, de achtergestelde schuldeiser onherroepelijk afstand doet van zijn recht op een gelijke behandeling ten opzichte van de andere niet-bevoorrechte schuldeisers; de achtergestelde schuldeiser aanvaardt, met andere woorden, dat de debiteur of emittent, in diezelfde situaties van samenloop, slechts verplicht is hem te betalen nadat vooraf alle andere schuldeisers zijn betaald of de nodige sommen hiertoe in consignatie zijn gegeven".

Artikel 3.

13. De voorgestelde bepaling omschrijft niet duidelijk waaruit het gewaarborgde risico bestaat.

Daarenboven worden de voorwaarden voor het verlenen van de waarborg bij voorkeur in één bepaling gegroepeerd. Zulk een bepaling zou als volgt kunnen worden gestructureerd :

"De waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal kan worden verleend onder de volgende voorwaarden :

1° de waarborg kan alleen voor de volgende doelstellingen worden verleend, voor zover er een aanwijsbare band bestaat tussen doel en financiering :

a) ...

b) ...

...

(zie artikel 3, § 1 van het ontwerp);

2° de onderneming moet aan de volgende voorwaarden voldoen :

a) ...

b) ...

...

(zie de memorie van toelichting bij artikel 2);

3° de participatiemaatschappij moet aan de volgende voorwaarden voldoen :

- a) ...
- b) ...
- ...

(zie artikel 3, § 2, van het ontwerp).

De Vlaamse regering kan bijzondere bijkomende voorwaarden bepalen waaraan de aanvragers moeten voldoen teneinde de waarborg te bekomen of te behouden".

14. De begrippen gehanteerd in artikel 3, § 1 zijn in menig opzicht vaag en behoeven, minstens in de memorie van toelichting, nadere verduidelijking.

Dit geldt alleszins voor de begrippen "familiekapitaal", "sterke technologische vernieuwing", "positieve invloed op de toegevoegde waarde" en "nieuwe sectoren".

Bepaalde regelen, die enkel in de memorie van toelichting worden vermeld, dienen in de tekst zelf van het ontwerp opgenomen te worden (zo bijvoorbeeld de regel dat de waarborg niet zal worden verleend voor "bedrijfsovername om louter financiële of marktredenen").

15. De voorwaarden vermeld in artikel 3, § 2, van het ontwerp hebben betrekking op het verkrijgen of het behouden van de waarborg. Dat laatste dient met zoveel woorden in de tekst van het ontwerp te worden vermeld.

Ten dele zijn die voorwaarden overbodig : aldus is het vereiste dat de participatiemaatschappij "conform art. 2, 2°" zou zijn opgericht overbodig, gelet op de definitie vervat in artikel 2.

Andere voorwaarden dienen nader verduidelijkt te worden :

- de sub 2° vermelde voorwaarde behoort minstens in de memorie van toelichting nader omschreven te worden;
- ten aanzien van de sub 6° bepaalde verbintenis om in te staan voor de medebegeleiding van het bedrijf (men leze : van de onderneming) en de ondersteuning van de bedrijfsleiders rijst de vraag of het niet wenselijk is om, gelet op de aansprakelijkheid die hieruit kan voortvloeien, de tekst van artikel 3, § 2, 6°, aan te vullen met de woorden "zonder zich te mogen inlaten met het bestuur ervan";
- de sub 7° geformuleerde voorwaarde is erg vaag : betreft het hier een voorwaarde betreffende het doel van de participatiemaatschappij, of een voorwaarde die specifiek betrekking heeft op het risicokapitaal waarop de waarborg slaat ?

De woorden "substantiële ervaring of notoriëteit" zouden best in de memorie van toelichting nader verduidelijkt worden.

16. De bijkomende voorwaarden vermeld in artikel 3, § 3, dienen begrepen te worden als bijzondere voorwaarden met betrekking tot een bepaalde waarborgaanvraag.

Terzake dient verduidelijkt te worden dat deze voorwaarden worden gesteld teneinde de waarborg te verkrijgen of te behouden.

Artikel 4.

17. Gezien in dit artikel meerdere uiteenlopende materies worden geregeld, is het wenselijk het artikel in meerdere artikelen op te splitsen.

Aldus dient afzonderlijk bepaald te worden wie de waarborg toekent, hoe de aanvraag wordt ingediend, vanaf welk tijdstip de waarborg geldt, en welke de confidentialiteitsverplichtingen zijn waartoe de instantie gehouden zal zijn die de aanvraag onderzoekt of de waarborg toekent (1).

(1) Zie artikel 12 van het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor preventief bedrijfsbeleid.

Op grond hiervan, en voor zover zulks strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp, kan volgend tekstvoorstel ter overweging worden gegeven :

"Art. (...)

De participatiemaatschappij en de onderneming sluiten een overeenkomst betreffende het verlenen van risicodragend kapitaal, onder voorbehoud van het verlenen van de waarborg.

Op grond van deze overeenkomst dient de participatiemaatschappij bij het Vlaams Waarborgfonds, bedoeld bij artikel 14 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, een aanvraag in strekkende tot het verkrijgen van de waarborg.

Het Vlaams Waarborgfonds kan de vorm van de aanvraag vaststellen.

Art. (...)

De Vlaamse regering stelt, op advies van het Vlaams Waarborgfonds, het werkingsreglement inzake waarborg voor risicokapitaal vast. Het reglement bepaalt de wijze van beoordelen van de investeringscriteria, het ondernemingsplan en het financieringsplan, de opvolgings- en begeleidingswerkzaamheden, de mede te delen documenten en het bestuur.

Het Vlaams Waarborgfonds beslist over de toekenning van de waarborg overeenkomstig het werkingsreglement.

Art. (...)

Onverminderd de verplichtingen die hun door een wet, een decreet of een besluit zijn opgelegd en buiten de gevallen waarin ze in rechte dienen te getuigen, mogen de leden van het Beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, de ambtenaren die hen bijstaan en de externe deskundigen die in opdracht van voornoemd comité analyses hebben verricht, geen ruchtbaarheid geven aan de gegevens of feiten waarvan zij bij het uitvoeren van hun opdracht kennis krijgen.

Alle personen die ambtshalve van deze gegevens of feiten kennis krijgen zijn door dezelfde zwijgplicht gehouden".

Hetgeen is bepaald in artikel 4 van het ontwerp m.b.t. artikel 14, § 2, van het decreet van 15 december 1993, dient - onverminderd de opmerking inzake bevoegdheid - te worden geredigeerd onder de vorm van een wijzigingsbepaling, te plaatsen achteraan het ontwerp.

Artikel 5.

18. De bepalingen van het ontworpen artikel hebben betrekking op de voorwaarden van toekenning van de waarborg, en sluiten derhalve beter onmiddellijk aan op artikel 3.

Met betrekking tot de samenwerking met de Vlaamse Commissie voor preventief bedrijfsbeleid dient verduidelijkt te worden hoever deze samenwerkingsplicht gaat : houdt zij de verplichting in de aanbeveling van deze Commissie op te

volgen ? Zo ja, dient geattendeerd te worden op de eventuele aansprakelijkheid van deze Commissie.

Artikel 6.

19. Het verdient aanbeveling de terminologie aan te passen aan de gebruikelijke Nederlandstalige begrippen. Aldus verwijze men naar lineaire obligaties (in plaats van naar OLO's), naar het rendement van het gehele risicokapitaal, inclusief het niet-gewaarborgde deel (in plaats van "all in"), terwijl een "franchise" wellicht beter als "vrijstelling" wordt aangeduid.

Het is niet duidelijk waarom de tijdsbeperking van zeven jaar bedoeld in paragraaf 1, 1°, van artikel 6, afwijkt van de duurtijd van de waarborg zelf, die tot vijf jaar is beperkt.

Dezelfde bepaling kan toepassingsproblemen doen ontstaan ingeval het risicokapitaal verstrekt wordt onder de vorm van aandelen. Het verdient aanbeveling te verduidelijken welke technieken de partijen mogen aanwenden teneinde te verzekeren dat de participatie in de tijd zal worden beperkt. Aldus kan worden verwezen naar technieken van geoorloofde inkoop van eigen aandelen, met toepassing van artikel 52bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, op portage-overeenkomsten, en andere technieken.

Gelijkaardige toepassingsmoeilijkheden zijn evenmin uitgesloten wat de sub 5° bepaalde voorwaarden betreft. Het is immers niet duidelijk hoe het ontwerp kan voorkomen dat, nu een rendement kan worden bedongen onder meer ten aanzien van de achtergestelde leningen, dat rendement de leefbaarheid van de onderneming (niet : het bedrijf) in het gedrang brengt.

Het 7° ware duidelijker gesteld als volgt :

"7° indien de waarborg betrekking heeft op een participatie en op een achtergestelde lening, wordt de waarborg vooreerst aangerekend op de participatie".

Uit de regel geformuleerd in paragraaf 2 valt af te leiden dat de waarborg steeds op discretionaire basis wordt verleend. Het verdient wel aanbeveling om te verduidelijken dat, indien bijkomende voorwaarden worden bepaald, deze alleen voor de toekomstige waarborgverbindtenissen kunnen gelden.

Artikel 7.

20. In artikel 7, § 1, bepale men duidelijkheidshalve dat, nadat het Vlaams Waarborgfonds de waarborg heeft toegekend, de overeenkomst inzake risicokapitaal gesloten tussen de onderneming en de participatiemaatschappij in werking zal treden, en dat de waarborg wordt toegekend voor een periode van vijf jaar, welke een aanvang neemt zes maanden nadat de overeenkomst in werking is getreden.

Voor artikel 7, § 2, wordt de volgende redactie voorgesteld :

"De waarborg wordt toegekend voor de terugbetaling aan de participatiemaatschappij van het definitief verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risicodragend kapitaal.

Deze terugbetaling bedraagt :

- bij een participatie ...
- bij een achtergestelde lening ...

De Vlaamse regering bepaalt wat onder definitief verlies moet worden verstaan, hoe de berekening ervan gebeurt en op welke wijze en in welke verhouding het dividend, voortvloeiend uit de vereffening of uit het faillissement van de onderneming, moet worden aangerekend tussen de participatiemaatschappij en de waarborgkas."

Artikel 8.

21. Deze bepaling wordt duidelijker gesteld als volgt :

"De participatiemaatschappij dient, in de vorm te bepalen door de Vlaamse regering, een aanvraag in tot terugbetaling bij het Vlaamse Waarborgfonds. Het beheerscomité beslist over de aanvraag. Het beheerscomité vordert jaarlijks de terugbetaalde verliezen terug ten laste van het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie - kleine ondernemingen, bedoeld in artikel 2, § 4, van het

decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991".

Artikel 10.

22. Deze bepaling bevat een aantal te ruime delegaties met betrekking tot de voorwaarden van toekenning of intrekking van de waarborg. Deze delegaties zijn van aard de voorwaarden van toekenning bedoeld in artikel 3 uit te hollen. Daarom dienen in de tekst van het ontwerp de essentiële criteria te worden aangegeven welke de Vlaamse regering zal moeten in aanmerking nemen bij het uitoefenen van de aldus gedelegeerde bevoegdheden.

Verder behoeft verduidelijking de vraag of bij niet-naleving van de voorwaarden, de waarborg van rechtswege vervalt, dan wel eerst na beslissing van de bevoegde overheid.

Voorts dient de beroepsmogelijkheid in het decreet zelf te worden geregeld, en niet louter te worden vermeld in de memorie van toelichting.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. L. VERMEIRE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° ondernemingen :

natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen en die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen, ongeacht of zij naar Belgisch dan wel naar buitenlands recht werden opgericht. Indien wettelijk vereist dienen zij houder te zijn van een BTW-nummer. Zij dienen ingeschreven te zijn in hetzij het handelsregister, hetzij het register van de burgerlijke vennootschappen of het ambachtsregister afhankelijk van hun juridische hoedanigheid.

Bovendien moeten zij voor het verkrijgen van de waarborg en voor het behoud ervan voldoen aan de voor hen van toepassing zijnde wettelijke bepalingen betreffende vestiging, uitbreiding en exploitatie, alsook aan de vigerende milieureglementering ;

2° participatiemaatschappij :

publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, ongeacht hun nationaliteit, opgericht in de vorm van een vennootschap, en die aan de volgende voorwaarden voldoen :

- a) het maatschappelijk doel omvat hoofdzakelijk het verstrekken van risicodragend kapitaal aan ondernemingen, andere dan verbonden ondernemingen ;
- b) hun activa omvatten minstens voor de helft financiële vaste activa, in de zin van de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen ;

3° participatie :

aandelen, uitgegeven door een onderneming, rechtstreeks geplaatst bij een participatiemaatschappij die deze onmiddellijk volstort in contanten, ongeacht of deze terzelfder tijd ook winstbewijzen verwerft ;

4° achtergestelde lening :

het verstrekken van fondsen op achtergestelde basis betekent dat in situaties van samenloop van alle schuldeisers op het gehele vermogen van de debiteur of emittent, met name bij diens faillissement, aanvraag tot gerechtelijk akkoord of vrijwillige of gedwongen vereffening, de achtergestelde schuldeiser onherroepelijk afstand doet van zijn recht op een gelijke behandeling ten opzichte van de andere niet-bevoorrechte schuldeisers ; de achtergestelde schuldeiser aanvaardt, met andere woorden, dat de debiteur of emittent, in diezelfde situaties van samenloop, slechts verplicht is hem te betalen nadat vooraf alle andere schuldeisers zijn betaald of de nodige sommen hiertoe in consignatie zijn gegeven. Dit geldt niet voor de zaakvoerder(s), de vennoten en schuldeisers die handelden te kwader trouw ;

5° risicokapitaal :

participatie en/of achtergestelde lening door de participatiemaatschappij ter beschikking gesteld van een onderneming.

Artikel 3

De waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal kan worden verkregen en behouden onder de volgende voorwaarden :

1° de waarborg kan alleen voor de volgende doelstellingen worden verkregen en behouden, voor zover er een aanwijsbare band bestaat tussen doel en financiering :

- a) start van een nieuwe onderneming;
- b) bij overdracht van een onderneming om opvolgingsproblemen op te lossen of bij versterking van het familiekapitaal ;
- c) voorkoming van delokalisatie ;
- d) doorvoering van een sterke technologische vernieuwing met positieve invloed op de toegevoegde waarde;
- e) ontwikkeling van activiteiten die thuishoren in de zogenaamde nieuwe sectoren ;
- f) opstarten of introduceren van nieuwe ontwikkelingen en evoluties in traditionele sectoren ;
- g) uitbouwen van een toekomstgerichte dienstensector ;
- h) verder uitbouwen van een sterk exportgerichte onderneming ;
- i) management buy-out en management buy-in - financiering.

Bedrijfsovernames om louter financiële of marktredenen zijn uitgesloten ;

2° de onderneming moet aan de volgende voorwaarden voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden :

- a) het aantal werknemers mag niet meer dan 100 bedragen. Het aantal kan berekend worden hetzij aan de hand van de criteria vastgesteld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 betreffende de sociale balans, hetzij op basis van een RSZ-attest met vermelding van het aantal gepresteerde arbeidsdagen en de arbeidsregeling ;
- b) een jaaromzet hebben van ten hoogste 40 miljoen ECU of een balanstotaal van maximaal 27 miljoen ECU ;
- c) geen 25 procent van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van een of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen of institutionele beleggers, mits geen controle wordt uitgeoefend ;

d) zich engageren de Europese ‘de minimis’ faciliteit van 6 maart 1996 na te leven en meer bepaald de voorwaarde dat alle directe steun die zij zullen verwerven niet hoger zal zijn dan 100.000 ECU over een periode van 3 jaar ingaand vanaf de toekenning tot waarborgverlening ;

e) niet uitgesloten zijn van het recht op expansiesteun door of krachtens de wetten van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering of het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest en hun uitvoeringsbesluiten en toepassingsrichtlijnen.

De Vlaamse regering zal de wijze van berekening van tewerkstelling, balanstotaal, jaaromzet en maatschappelijk kapitaal bepalen conform de Europese kaderregeling met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf van 23 juli 1996, aangepast bij aanbeveling van de Europese Commissie van 03 april 1996.

Op basis van een aanmelding “Staatssteun N 261/96” bij de Europese Commissie werd onderhavige waarborgregeling als vallend onder de “de minimisfaciliteit” beoordeeld, waardoor deze niet ressorteert onder artikel 92, lid 1, en artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag. Omdat de “de minimis”-faciliteit wordt nageleefd kan de Vlaamse regering de omstandigheden bepalen waarin kan worden afgeweken van de restricties met betrekking tot de ondernemingsdefinitie op het gebied van omzet, balanstotaal en het onafhankelijkheidscriterium ;

3° de participatiemaatschappij moet aan de volgende voorwaarden voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden :

- a) het bewijs dient geleverd te worden dat de participatiemaatschappij financieel in de meest optimale voorwaarden verkeert om haar statutaire doelstellingen te halen ;
- b) de participatiemaatschappij mag geen sociale en/of fiscale achterstallen hebben en dient een reglementaire boekhouding te voeren ;
- c) de jaarrekening van de participatiemaatschappij dient tijdig neergelegd te zijn bij de Balanscentrale van de Nationale Bank ;
- d) de participatiemaatschappij dient te beschikken over een commissaris-revisor en zal op elk ogenblik inzage geven in de boekhouding,

inlichtingen verschaffen op aanvraag en alle medewerking verlenen aan de bevoegde diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of de door haar aangestelde instellingen met het oog op de toepassing van dit decreet;

- e) de participatiemaatschappij dient er zich toe te verbinden en het bewijs te leveren tijdens de waarborgperiode minimum 1 dag per maand te zorgen voor de medebegeleiding van het bedrijf en ondersteuning van het bedrijfsmanagement, zonder zich te mogen inlaten met het bestuur ervan ;
- f) de participatiemaatschappij beoogt met de risicokapitaalverstrekking voornamelijk winst op middellange en lange termijn en heeft een substantiële ervaring of notoriteit in het verstrekken van risicokapitaal.

De dochtervennootschappen van voor rekening van het Vlaamse Gewest handelende publiekrechtelijke investeringsmaatschappijen en de ermee verbonden afzonderlijke fondsen, kunnen deze waarborgregeling niet krijgen indien het risicokapitaal dat zij verstrekken rechtstreeks of onrechtstreeks door het Vlaamse Gewest wordt gekapitaliseerd of voor rekening van het Vlaamse Gewest gebeurt.

De Vlaamse regering kan bijzondere extra voorwaarden bepalen waaraan de aanvragers moeten voldoen teneinde de waarborg te verkrijgen of te behouden.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden van toekenning van de waarborg voor risicodragend kapitaal. De ondernemingen, waarop het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid van toepassing is, dienen zich te verbinden de aanbevelingen van deze Commissie op te volgen - tenzij gegronde tegenargumentatie - willen zij in aanmerking komen voor de waarborg en/of deze behouden, zonder dat de Commissie aansprakelijk kan worden gesteld voor eventuele schade die daaruit voortvloeit.

Artikel 5

De participatiemaatschappij en de onderneming sluiten een overeenkomst betreffende het verlenen van risicodragend kapitaal, onder voorbehoud van het verlenen van de waarborg.

Op grond van deze overeenkomst dient de participatiemaatschappij bij het Vlaams Waarborgfonds, bedoeld bij artikel 14 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, een aanvraag in tot het verkrijgen van de waarborg.

Het Vlaams Waarborgfonds kan de vorm van de aanvraag vaststellen.

Artikel 6

De Vlaamse regering stelt, op advies van het Vlaams Waarborgfonds, het werkingsreglement inzake waarborg voor risicokapitaal vast. Het reglement bepaalt de wijze van beoordelen van de investeringscriteria, het ondernemingsplan en het financieringsplan, de voortgangsbewaking- en de begeleidingswerkzaamheden, de mee te delen documenten en het bestuur.

Het Vlaams Waarborgfonds beslist over de toekenning van de waarborg overeenkomstig het werkingsreglement.

Artikel 7

Onverminderd de verplichtingen die hun door een wet, een decreet of een besluit zijn opgelegd en buiten de gevallen waarin ze in rechte dienen te getuigen, mogen de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, de ambtenaren die hen bijstaan en de externe deskundigen die in opdracht van voornoemd comité analyses hebben verricht, geen ruchtbaarheid geven aan de gegevens of feiten waarvan zij bij het uitvoeren van hun opdracht kennis krijgen.

Alle personen die ambtshalve van deze gegevens of feiten kennis krijgen hebben dezelfde zwijgplicht.

Artikel 8

§ 1. De participatie of achtergestelde lening dient aan de volgende voorwaarden te voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor de waarborgverlening :

- 1° de minimumduur van de achtergestelde leningen is 7 jaar, de participatie is in principe onbeperkt in de tijd ;
- 2° het minimumbedrag van de gewaarborgde participatie dient per project 3 miljoen frank te bedragen, bij achtergestelde lening of beide samen dient dit per project minstens 5 miljoen frank te belopen, het maximumbedrag is 20 miljoen frank ;
- 3° de participatie mag niet tot gevolg hebben dat de participant meerderheidsaandeelhouder wordt ;
- 4° er kan per onderneming en per doelstelling slechts 1 aanvraag worden ingeleid ;
- 5° het dividend van de totale participatie(s) en het rendement van het gehele risicokapitaal, inclusief het niet-gewaarborgde deel, mag gedurende de waarborgperiode niet hoger liggen dan de rentevoet van de lineaire obligaties op 5 jaar vermeerderd met een risicopremie van 2,5 procent. Anderzijds dienen dit dividend en rendement minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat. De rendementseis mag de levensvatbaarheid van de onderneming niet in het gedrang brengen ;
- 6° de aflossingen van de achtergestelde leningen dienen in gelijke, jaarlijkse, halfjaarlijkse, drie-maandelijkse of maandelijkse schijven plaats te vinden, terwijl een vrijstelling van minstens 2 jaar contractueel dient te zijn ingebouwd ;
- 7° als de waarborg betrekking heeft op een participatie en op een achtergestelde lening, wordt de waarborg vooreerst aangerekend op de participatie ;
- 8° winstbewijzen ressorteren niet onder de waarborgregeling.

§ 2. De Vlaamse regering kan te allen tijde extra voorwaarden bepalen, zeker op het vlak van technieken van geoorloofde inkoop van eigen aandelen, met toepassing van artikel 52 bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennoot-

schappen, op portage-overeenkomsten en andere technieken.

Artikel 9

§ 1. Nadat het Vlaams Waarborgfonds de waarborg heeft toegekend, treedt de overeenkomst inzake risicokapitaal, gesloten tussen de onderneming en de participatiemaatschappij, in werking. De waarborg wordt toegekend voor een periode van maximaal 5 jaar, die een aanvang neemt zes maanden nadat de overeenkomst in werking is getreden.

§ 2. De waarborg wordt toegekend voor de terugbetaling aan de participatiemaatschappij van het definitieve verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risicodragend kapitaal.

Deze terugbetaling bedraagt :

- bij een participatie 30 procent van het verlies het eerste jaar, 40 procent het tweede jaar, 50 procent het derde jaar, 50 procent het vierde jaar, 50 procent het vijfde jaar ;
- bij een achtergestelde lening bedraagt de waarborg respectievelijk 20 procent, 25 procent, 30 procent, 30 procent en 30 procent.

De Vlaamse regering bepaalt wat onder definitief verlies moet worden verstaan, hoe het berekend wordt en op welke wijze en in welke verhouding het dividend, voortvloeiend uit de vereffening of uit het faillissement van de onderneming, moet worden aangerekend tussen de participatiemaatschappij en het Vlaams Waarborgfonds.

§ 3. De toekenning van de waarborg is afhankelijk van het betalen van een eenmalige bijdrage door de participatiemaatschappij van 0,875 procent op het bedrag van de participatie of achtergestelde lening aan het Vlaams Waarborgfonds. Er zijn geen bijdragekosten voor de onderneming.

Artikel 10

De participatiemaatschappij dient, in de vorm te bepalen door de Vlaamse regering, een aanvraag in tot terugbetaling bij het Vlaams Waarborgfonds. Het beheerscomité beslist over de aanvraag. Het beheerscomité vordert jaarlijks de terugbetaalde verliezen terug ten laste van het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie - kleine ondernemingen, bedoeld in artikel 2, § 4, van het

decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Artikel 11

Het totale basisbedrag waaraan de waarborg mag worden verleend bij toepassing van dit decreet, wordt vastgesteld op een omloop van 3 miljard frank met mogelijkheid voor de Vlaamse regering dit bedrag met schijven van telkens 1 miljard frank te verhogen tot maximaal 5 miljard frank.

Artikel 12

§ 1. Bij niet-naleving van de opgelegde voorwaarden vervalt de waarborg van rechtswege.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt in welke bijkomende gevallen de toegekende waarborg van rechtswege wordt ingetrokken; de overdracht van een participatie naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld; hoe de overdracht of verkoop van het bedrijf dat de participatie of achtergestelde lening krijgt wordt benaderd vanuit het oogpunt van waarborgverlening en de mogelijke vormen van controle en rapportering.

§ 3. Als de Vlaamse regering extra voorwaarden bepaalt, gelden deze alleen voor toekomstige waarborgverbintenissen.

Artikel 13

Het willig en oneigenlijk beroep dient te worden ingeleid bij het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, het hiërarchisch beroep bij de Vlaamse regering en het eindberoep bij de Raad van State of een burgerlijke rechtbank.

Artikel 14

Artikel 14, § 2, 1°, van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd : “vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering, van wie minstens één lid tot de publieke en één lid tot de private participatiemaatschappijen behoort”.

Artikel 15

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel, 5 november 1996.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Economie,
KMO, Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid,*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER
